

2021/2185(INI)

1.3.2022

AVIZ

al Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

destinat Comisiei pentru afaceri economice și monetare

referitor la politica în domeniul concurenței – raportul anual pe 2021
(2021/2185(INI))

Raportor pentru aviz: Andrea Caroppo

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru piața internă și protecția consumatorilor recomandă Comisiei pentru afaceri economice și monetare, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. reamintește că politica din domeniul concurenței este vitală pentru a întări și a asigura funcționarea pieței unice, deoarece asigură condiții de concurență echitabile și egale pentru toți participanții la piață – în special microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) –, previne denaturarea concurenței, favorizează dezvoltarea întreprinderilor inovatoare și garantează un nivel ridicat al protecției consumatorilor, prețuri mai mici, o calitate mai bună și o gamă mai largă de opțiuni între furnizori și produse; subliniază, de asemenea, că bunăstarea consumatorilor trebuie să rămână un obiectiv-cheie al politicii în domeniul concurenței și că externalitățile negative asociate anumitor tipuri de producție nu trebuie ignorate;
2. subliniază că normele UE în materie de concurență ar trebui să contribuie la obiectivele Uniunii definite la articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană; consideră că normele în materie de concurență nu ar trebui să împiedice, ci să contribuie la realizarea obiectivelor de sustenabilitate; subliniază că normele în materie de concurență și politicile de sustenabilitate ar trebui să acționeze în sinergie; salută abordarea Comisiei conform căreia ajutoarele de stat, asigurarea respectării normelor antitrust și controlul concentrărilor economice pot contribui la obiectivele Pactului verde european și ale Acordului de la Paris; subliniază, în acest context, rolul important al sectorului serviciilor în tranziția către o economie circulară și în punerea în aplicare a acestor obiective;
3. salută recomandările OCDE din 2021 privind neutralitatea concurențială și invită Comisia să mențină neutralitatea concurențială în mediul de reglementare al pieței interne;
4. salută procesul de reflecție lansat de Comisie care vizează rolul pe care îl poate juca politica în domeniul concurenței în sprijinirea tranzițiilor verde și digitală, precum și a strategiei industriale a UE; subliniază, în acest sens, adoptarea, în decembrie 2021, a orientărilor privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie 2022¹;

Îmbunătățirea concurenței în sectorul serviciilor

5. reamintește că serviciile reprezintă cel mai important sector de activitate economică din UE în ceea ce privește valoarea adăugată brută și că piața unică a serviciilor este cu mult în urma pieței unice a bunurilor; subliniază că trebuie înlăturate barierele nejustificate rămase în calea dezvoltării pieței unice a serviciilor, inclusiv prin asigurarea respectării normelor în materie de concurență; salută, în acest context, inițiativa comună privind reglementarea internă a serviciilor, adoptată de OMC pentru a reduce birocrăția în comerțul cu servicii;

¹ JO C 80, 18.2.2022, p. 1.

6. subliniază că serviciile de interes economic general pot face obiectul unor norme specifice pentru a proteja accesul cetățenilor la serviciile publice de bază; ia act de evaluarea în curs de către Comisie a acestor norme privind asistența medicală și serviciile sociale; își reiterează apelul adresat Comisiei de a adapta definiția grupului-țintă al locuințelor sociale în normele privind SIEG;
7. subliniază că propunerile legislative ar trebui să se bazeze pe mai multe elemente, cum ar fi datele și bunele practici; invită Comisia să continue să lucreze la procedura de notificare în temeiul Directivei privind serviciile², care ar putea fi îmbunătățită;
8. salută eforturile Comisiei de a îmbunătăți aplicarea normelor privind piața unică din Directiva privind efectuarea unui test de proporționalitate pentru profesiile reglementate³ prin inițierea procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor; invită statele membre să pună în aplicare în mod corespunzător testul proporționalității atunci când impun norme naționale; subliniază că lipsa punerii în aplicare corespunzătoare a normelor UE privind testul de proporționalitate ar putea, în cele din urmă, să dezavantajeze consumatorii sub forma unor prețuri excesive, să submineze dezvoltarea de servicii inovatoare sau chiar să ducă la un acces mai redus la servicii;

Normele în materie de concurență pe piața unică digitală

9. reamintește importanța pieței unice digitale a UE pentru a permite întreprinderilor din domeniul tehnologiei să ajungă cu ușurință la noi clienți și să concureze la nivel internațional;
10. subliniază că este important să se asigure o reglementare eficientă a piețelor digitale și evidențiază, în acest context, negocierile în curs privind Actul legislativ privind piețele digitale⁴ (DMA); ia act, în acest sens, de faptul că intervenția de reglementare *ex ante* urmărește să abordeze lacunele în ceea ce privește aplicarea *ex post* a legislației în domeniul concurenței; subliniază că drepturile consumatorilor și bunăstarea consumatorilor trebuie menținute și, dacă este posibil, consolidate atât online, cât și offline;
11. reamintește că datele reprezintă o sursă de putere economică considerabilă și de pârghie; salută evaluarea avizului de definire a pieței pentru o mai bună evaluare a piețelor digitale și consideră că la definirea piețelor digitale ar trebui să se țină seama de factori nemonetari;
12. ia act de faptul că actorii digitali mai mari pot avea acces la cantități mai mari de concentrări de date, ceea ce ar putea afecta concurența cu actorii mai mici; solicită Comisiei să ia în considerare acest factor atunci când evaluează pozițiile dominante pe piețe;

² Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne. JO L 376, 27.12.2006, p. 36.

³ Directiva (UE) 2018/958 a Parlamentului European și a Consiliului din 28 iunie 2018 privind efectuarea unui test de proporționalitate înainte de adoptarea unor noi reglementări referitoare la profesii. JO L 173, 9.7.2018, p. 25.

⁴ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind piețe contestabile și echitabile în sectorul digital (Actul legislativ privind piețele digitale). COM(2020)0842.

13. subliniază că este important să se continue rapid negocierile referitoare la Actul legislativ privind serviciile digitale⁵ pentru a asigura armonizarea pieței unice digitale a UE și a evita barierele din calea comerțului;

„Achizițiile ucigașe”

14. subliniază că normele de control al concentrărilor economice ar trebui să țină seama de așa-numitele „achiziții ucigașe” practicate de actorii dominanți de pe piața unică, inclusiv de pe piața digitală; salută Orientările Comisiei privind aplicarea mecanismului de sesizare prevăzut la articolul 22 din Regulamentul privind concentrările economice în anumite categorii de cazuri⁶ care vizează eliminarea lacunelor legate de achizițiile ucigașe în controlul concentrărilor; subliniază că „achizițiile ucigașe” pot afecta, de asemenea, contestabilitatea și echitatea pieței unice digitale și pot avea un efect în detrimentul alegerii pe care o pot face consumatorii; subliniază, în acest sens, importanța DMA în prevenirea „achizițiilor ucigașe” de către societățile desemnate drept „controlori ai fluxului de informație” și, de asemenea, că controlul concentrărilor economice ar trebui să fie evaluat în conformitate cu normele Regulamentului privind concentrările economice⁷; este de acord că o politică optimă ar trebui să țină seama și de efectul său asupra ratelor de inovare;
15. ia act de faptul că sectorul internetului obiectelor (IoT) destinate consumatorilor se va extinde semnificativ în următorii ani, dar recunoaște că încă există deficiențe în acest sector, cum ar fi lipsa interoperabilității, ceea ce ar putea reduce concurența și posibilitățile de alegere ale consumatorilor; invită Comisia să pregătească o analiză aprofundată a acestor efecte potențiale asupra pieței interne, inclusiv o analiză cost-beneficiu a oricărei intervenții de reglementare; salută ancheta sectorială a Comisiei privind IoT și invită Comisia să ia, dacă este cazul, măsuri suplimentare în ceea ce privește standardele, portabilitatea datelor și accesul la acestea;
16. ia act de faptul că Regulamentul de exceptare pe categorii aplicabil acordurilor verticale (VBER)⁸ și orientările privind restricțiile verticale⁹ au fost adaptate în mod inadecvat la evoluțiile recente ale pieței, în special la creșterea vânzărilor online și a platformelor online; ia act, de asemenea, de faptul că, în prezent, Comisia lucrează la propunerea sa de a adapta mai bine regulamentul și orientările; subliniază că există preocupări în ceea ce privește sectorul bunurilor de folosință îndelungată, în care producătorii concurează direct cu rețeaua de distribuție prin modificarea condițiilor contractuale ale relației de distribuție verticală, plasând astfel distribuitorii într-o poziție dezavantajoasă din punct de vedere concurențial și scoțând de pe piață IMM-urile; subliniază că digitalizarea sectorului bunurilor de folosință îndelungată ridică, de asemenea, semne de întrebare în ceea ce privește concurența; solicită Comisiei să se asigure că orice revizuire viitoare ia în considerare utilizarea abuzivă a acordurilor de distribuție selectivă, a etichetării și a

⁵ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind o piață unică pentru serviciile digitale (Actul legislativ privind piețele digitale). COM(2020)0825.

⁶ JO C 113, 31.3.2021, p. 1.

⁷ Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi [Regulamentul (CE) privind concentrările economice]. JO L 24, 29.1.2004, p. 1.

⁸ Regulamentul (UE) nr. 330/2010 al Comisiei din 20 aprilie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate. JO L 102, 23.4.2010, p. 1.

⁹ JO C 130, 19.5.2010, p. 1.

altor măsuri de prevenire a achiziționării, distribuției și revânzării de bunuri la nivel transfrontalier;

17. consideră că distincția făcută în proiectul de orientări pentru revizuirea VBER) între menținerea prețurilor de revânzare (IPR), denaturarea pieței și prețul minim promovat (PMA), care ar putea fi permisă în anumite circumstanțe și condiții, ar putea constitui un instrument de sprijinire a IMM-urilor pentru a face față unei concurențe agresive în materie de prețuri pe piețele online; solicită, în acest scop, Comisiei să clarifice în orientări condițiile în care PMA nu constituie IPR;
18. subliniază, de asemenea, necesitatea ca dispozițiile Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare¹⁰ (RGECA) să fie aliniate la obiectivele de politică ale UE pentru a asigura coerența politicilor; salută faptul că proiectul revizuit al RGECA oferă o mai mare recunoaștere energiilor regenerabile și măsurilor de protecție a biodiversității; subliniază însă că ar trebui stabilite criterii și obiective clare, stricte și aplicabile pentru a permite acordarea de ajutoare de stat pentru hidrogenul produs cu emisii de dioxid de carbon reduse;
19. își reiterează apelul adresat Comisiei de a aborda efectul anticoncurențial al constrângerilor teritoriale în materie de aprovizionare, în vederea realizării unei piețe unice pe deplin funcționale și a potențialelor sale beneficii pentru consumatori; reiterează faptul că TSC-urile se pot manifesta prin diferite practici, cum ar fi: refuzul de a furniza, amenințarea cu încetarea aprovizionării către un anumit distribuitor, limitarea cantităților disponibile spre vânzare, diferențierea fără explicație a gamelor de produse și a prețurilor între statele membre au limitarea opțiunilor lingvistice pentru ambalajul produselor;
20. reamintește invitația sa anterioară adresată Comisiei de a monitoriza și de a suprima geoblocarea nejustificată și alte bariere din calea vânzărilor online transfrontaliere care persistă, astfel cum au fost identificate în prima reexaminare pe termen scurt a Regulamentului privind geoblocarea¹¹; recunoaște, în acest context, lansarea dialogului cu părțile interesate;

Ajutoarele de stat

21. ia act de impactul continuu al pandemiei de COVID-19 asupra economiei UE și de riscurile și oportunitățile pe care aceasta le prezintă pentru piața internă; salută decizia Comisiei de a prelungi cadrul temporar pentru ajutoarele de stat până la 30 iunie 2022; subliniază caracterul temporar al acestor măsuri și faptul că trebuie luate în considerare garanțiile necesare pentru a menține condiții de concurență echitabile pe piața unică, întrucât aceste măsuri nu ar trebui să creeze efecte în cascadă disproporționate; solicită Comisiei să se asigure că măsurile sunt proporționale cu nevoile reale, cum ar fi promovarea competitivității și protejarea locurilor de muncă, și nu pun sub semnul întrebării drepturile consumatorilor; invită Comisia să ia în considerare prelungirea

¹⁰ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat. JO L 187 26.6.2014, p. 1.

¹¹ Regulamentul (UE) 2018/302 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 februarie 2018 privind prevenirea geoblocării nejustificate și a altor forme de discriminare bazate pe cetățenia sau naționalitatea, domiciliul sau sediul clienților pe piața internă. JO L 60 I, 2.3.2018, p. 1.

acestor măsuri până când redresarea puternică a economiei europene în ansamblu este confirmată de dovezi solide;

22. invită Comisia să facă mai transparent procesul de evaluare a ajutoarelor de stat, care ar trebui să includă o motivare clară, descrierea ajutoarelor de stat, indicatori măsurabili care să permită monitorizarea și evaluarea *ex post*; subliniază, prin urmare, necesitatea monitorizării *ex post* a implementării efective a ajutoarelor de stat adoptate; consideră că rezultatele etapei de consultare ar trebui făcute publice;
23. subliniază impactul controalelor la frontieră din cauza pandemiei de COVID-19, dar și al controalelor la frontierele naționale ale statelor membre care nu fac parte din spațiul Schengen, asupra liberei circulații a produselor, precum și riscurile și obstacolele pe care acestea le creează în calea concurenței, în special pentru IMM-uri; invită Comisia și statele membre să analizeze situația, să elimine orice bariere și să finalizeze construirea pieței unice;
24. salută eforturile Comisiei de a monitoriza și sprijini statele membre în eforturile lor de a integra Directiva REC+¹² în legislația națională și îndeamnă Comisia să consolideze în continuare rolul Rețelei Centrelor Europene ale Consumatorilor (ECC-Net); își reiterează apelul adresat Comisiei de a realiza un studiu pentru a stabili dacă este necesară o autoritate a UE pentru protecția consumatorilor;
25. invită Comisia să adapteze normele în materie de concurență și să asigure aplicarea acestora în sectorul energetic pentru a facilita realizarea uniunii energetice, a promova actorii europeni și a proteja securitatea și reziliența aprovizionării cu energie în Uniunea Europeană, reducând astfel volatilitatea prețurilor și combătând creșterea prețurilor la energie, care reprezintă o parte semnificativă a creșterii ratei inflației; invită Comisia să asigure respectarea normelor în materie de concurență în sectorul energetic, ținând seama de obiectivele Pactului verde, pentru a crea condiții de concurență echitabile pentru diferitele tehnologii și inovații din sectorul energetic;

Răspunsul UE la subvențiile străine

26. subliniază că este important să se combată subvențiile străine cu efect de denaturare care afectează condițiile de concurență echitabile de pe piața internă a UE și salută propunerea de regulament privind subvențiile străine¹³, care este relevantă în cazurile în care, de exemplu, o întreprindere subvenționată intenționează să participe la proceduri de achiziții publice ale UE; subliniază că întreprinderile din afara UE care beneficiază de ajutoare de stat sau de alte subvenții ar putea denatura concurența pe piața internă și ar putea slăbi nivelul serviciilor și standardele de protecție a consumatorilor; invită, în acest sens, Comisia să asigure un acces echitabil la piață și condiții de concurență echitabile în toate sectoarele vizate, inclusiv în sectorul aviației;
27. își exprimă îngrijorarea în legătură cu măsurile de retorsiune împotriva întreprinderilor

¹² Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne. JO L 11, 14.1.2019, p. 3.

¹³ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind subvențiile străine care denaturează piața internă. COM(2021)0223.

din UE la nivel mondial, inclusiv în legătură cu riscul ca întreprinderi din Uniune să fie supuse unor măsuri antisubvenții similare, de exemplu în domeniul achizițiilor publice; subliniază importanța esențială a creării de indicatori transparenți și măsurabili și de proceduri de investigare pentru a stabili un cadru clar pentru evaluarea efectului de denaturare pe care îl au subvențiile străine;

28. reamintește că analiza empirică efectuată pentru studiul OCDE din 2021 a constatat că este posibil ca finanțarea sub nivelul pieței să fi contribuit la supracapacitatea într-o serie de sectoare și că subvențiile par, de asemenea, să fie corelate negativ cu productivitatea întreprinderilor; observă că constatările OCDE au generat și preocupări semnificative în legătură cu lipsa de transparență în ceea ce privește finanțarea sub nivelul pieței; consideră că UE ar trebui să ia măsuri eficiente îndreptate împotriva acestor consecințe negative ale subvențiilor străine pe piața internă, având în vedere potențialele efecte negative ale reglementării, inclusiv sarcina administrativă și de reglementare, măsurile de retorsiune și impactul asupra investițiilor și creșterii economice;

Examinarea politicii în domeniul concurenței și a normelor de aplicare

29. reamintește recomandările Curții de Conturi Europene (CCE)¹⁴, care arată că Comisia ar trebui să adopte o abordare mai activă, colectând și prelucrând informații relevante legate de piață într-un mod consecvent și eficient din punctul de vedere al costurilor, și să selecteze cazurile de investigat pe baza unor criterii clar ponderate, de exemplu prin utilizarea unui sistem de punctare; subliniază că, în conformitate cu recomandările CCE, este necesar ca noile norme să îmbunătățească raportarea rezultatelor măsurilor de asigurare a respectării legislației, în loc să se concentreze pe raportarea activităților;
30. îndeamnă Comisia să efectueze o evaluare ex post a deciziilor sale de punere în aplicare, inclusiv a impactului amenziilor și sancțiunilor aplicate pentru comportamentul anticoncurențial pe piața internă, pentru a stabili dacă acestea au fost eficiente și au dat rezultatele scontate;
31. reamintește că un comportament care urmărește obținerea de profit ar trebui acceptat și nu ar trebui să fie acuzat de a fi anticoncurențial fără motive obiective și bazate pe fapte; reamintește că comportamentul anticoncurențial este interzis, iar comportamentul hiperconcurențial nu este interzis; evidențiază că faptul că o anumită ofertă atrage mulți consumatori din cauza confortului său nu reprezintă, în sine, un motiv suficient de îngrijorare; invită Comisia să facă diferența între aceste comportamente în scopul aplicării legislației antitrust;
32. constată că, în 1980, China reprezenta 2,3 % din economia mondială, SUA 21,3 %, iar cele 27 de state membre ale UE reprezintă în prezent aproape 26 %; constată însă că, în 2020, China a atins 18,3 %, SUA au scăzut la 15,8 %, iar UE la 15 %; subliniază că, fără creștere economică, Uniunea nu poate spera să îmbunătățească asistența medicală, educația, cercetarea sau protecția mediului pe piața internă; invită Comisia să analizeze principalele deficiențe ale politicii în domeniul concurenței, inclusiv impactul sarcinilor

¹⁴ Raportul special nr. 24/2020 al Curții de Conturi Europene din 19 noiembrie 2020 intitulat „Procedurile Comisiei în materie de antitrust și de control al concentrărilor economice la nivelul UE: supravegherea pieței trebuie intensificată”,

administrative excesive și al lipsei de securitate juridică și de măsuri protecționiste la nivelul UE și la nivel național;

33. regretă că numărul de unicorni din UE este destul de limitat în comparație cu alte regiuni sau țări dezvoltate; îndeamnă Comisia să analizeze mediul de reglementare din țările cu cel mai mare succes și să publice bunele practici; invită, de asemenea, Comisia să introducă modificări pentru a îmbunătăți politica în domeniul concurenței pe piața internă pentru a crea un mediu mai favorabil pentru întreprinderi, inclusiv pentru întreprinderile nou-înființate, antreprenori și inovatori;
34. reamintește raportul pe 2021 al Fondului Monetar Internațional privind concurența, inovarea și creșterea favorabilă incluziunii, în care se afirmă că concurența și creșterea bazată pe inovare sunt esențiale pentru a stimula creșterea productivității și pentru a sprijini creșterea la scară largă; constată că raportul menționează și faptul că politicile de sprijinire a inovării ar putea să crească dinamismul relațiilor economice și să reducă puterea de piață.

INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	28.2.2022
Rezultatul votului final	+ : 38 - : 1 0 : 3
Membri titulari prezenți la votul final	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Brando Benifei, Markus Buchheit, Andrea Caroppo, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Maria-Manuel Leitão-Marques, Morten Løkkegaard, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, René Repasi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann, Marco Zullo
Membri supleanți prezenți la votul final	Clara Aguilera, Marc Angel, Marco Campomenosi, Malte Gallée, Francisco Guerreiro, Barbara Thaler, Kosma Złotowski

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

38	+
ECR	Eugen Jurzyca, Kosma Złotowski
ID	Marco Campomenosi
PPE	Andrea Caroppo, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Barbara Thaler, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard, Róza Thun und Hohenstein, Marco Zullo
S&D	Alex Agius Saliba, Clara Aguilera, Marc Angel, Brando Benifei, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Leszek Miller, René Repasi, Christel Schaldemose
The Left	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro

1	-
NI	Miroslav Radačovský

3	0
ID	Markus Buchheit, Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri